

ВІСТІ

СОЮЗУ

УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТУНІВ ЕМІГРАНТІВ.

92173/26
Věstník SUPE

Praha.

Únor 1934.

Ч. 26 (23 пл. р.)

Прага

Лютий 1934.

З м і с т :

1. Пригадуємо...
2. Пластуни згадують...
3. З пл. закону.
4. 59тий Заг. З'їзд СУПЕ.
5. Спорт.
6. Ріжне.

С в е ж :

1. Přírodní věda...
2. Skautské vzpomínky.
3. Ze skautského zákona.
4. V. Valný Sjezd SUPE.
5. Sport.
6. Věšice.

П Р И Г А Д У Є М О

Коли приглянемося пильніше до життя нашої молоді, побачимо, що й сьогодні наша молодь вступає в життя не підготована як слід, хоч життєві умовини в нас, хоч ця молодь очікує завдання ще трудніші, як колись її попередників.

А також виховне значіння родини й школи малі, а всі інші впливи є все щораз більше неприхильні.

Якщо хочемо забезпечити нашому народові краще майбутнє, то треба виховання будучих генерацій поставити на трітій основі. У відносно короткому часі можна збільшити фізичну силу, патріотичні почування та зацікавлення в існуванні власної держави, але виховати характер, підняти моральну вартість, це є завдання куди важчі, та zarazом важчі. Для цього не вистарчають заохочуючі кличі, ідеологічні та фахові статті! Тут треба довголітніх впливів, від дитини аж до мужеської дозрілості. Тут треба також виховання почувань та волі – працею, службою та взагалі цілим життям.

І це є мета, яку хоче досягнути Пласт, зосереджуючи на це всі свої найкращі сили.

Не є завданням Пласту зробити юнака найкращим змагном, але він має бути здоровий, а тіло всесторонньо розвинуте, він не має лікувати, але має дати першу, а як нема лікаря, то й ідеальну поміч; не має бути ремісником, але має навчитися продуктивно працювати; не має бути детективом, але має добре спостерігати та бистро робити висновки.

Пласт не виховує для політичної арени, але дає підготовку до пізнішого громадського та політичного життя – а то життям у пластових таборах та курінях – цих малих республіках, де є розумне самоуправління, самовиховання та співжиття, де перехреснуються особисті інтереси із загальними, де поборається самолюбство, кристалізуються погляди та пізнаються люди зі своїми добрими прикметами та хибами, де вчиться юнак знаходити й боронити найдорожчі перлини: правду, право, справедливість, любов до Батьківщини...

Пластуни, не забувайте про цю основну мету Пласту!

(Вільно за А.Б.Своїсіком – Г.)

П Л А С Т У Н И З Г А Д У Ъ Т Ь . . .

Р. М.

Ч о в н о м д о З а л і щ и к .

І. Перегснн.

Широка жовтава полоса дрібних хвиль між високими свіжо зеленими берегами Дністра несе синьомальований човен з шістьма хлопцями. Ромко Дячко, Федко, Тарко веслуєть, Зонко (провідник і будівничий човна) — при кермі, а Славко (поет) пересідає з одної лавочки на другу, бо гребці його виганяють — перешкоджає у веслуванні.

Високий лівий беріг нараз знижується — виринає село; за селом пастухи корови через Дністер переганяють. Для синів гір це небуденне видовище. Ім і в голову не прийшло, що корова може Дністер переплисти. Пастухи при березі долні до очей прикладають:

- Гей-гей! Та це У к р а ї н ц і їдуть! — радісно дзвенить.

- А ти як пізнав? — не довіряє йому другий.

- Ти сліпаку! Хіба не бачиш синьожовтого прапора на переді??

- Гей-гей! У к р а ї н ц і їдуть!! — і здовж берега дрібно замаяли білі рукави. Дрба біжить і перекликається із Славком. На березі з'являється малі рибашкі човники, сіти, рибалки, а між тим усім рудий бородатий Жид похочає. Це знов тема для Славка:

- Дай вам Боже щастя, люде добрі!

- Дай Боже і вам!

- А для кого ви ту рибу ловите?

- Та для онтого Жида! — молодий парібок, розгинаючи спину.

- А чи в то добре, чи то так має бути, що Жид похочає, а ви на нього працюєте?

- Таке добро дай Боже ворогам нашим!

- Дай Боже!

За селом Дністер плитшає та з шумом переливається через каміння. Човен іде головною струєю, а там далеко при березі веселе товариство у воді хлюпається. Якийсь добродій помітив синьожовтий прапор:

- Гей хлопці! Ходіть до нас!

А їх не довго просити — Зонко цілим тілом наляг на керму, човен круто повернув до берега. Хлопці познайомилися та весело проводили час, користуючися їхньою гостинністю, оповідаючи з гумором про свої пригоди (а було їх чимало!). Дивляться вони на Дністер — а там човен пливе: це очевидно якісь Поляки!

- Гей братя молодці! — крикнув Зонко — прощатися й сігом на чован! Ті Поляки не с м і ю т ь нас перегнати!

Хлопці поскакали до човна та взялися з усієї сили до весел. Польський човен був вже далеко на переді. Але віддаль між ними поволі зменшувалася, по кількох кілометрах їзди човни майже зрівнялися. Та нараз Поляки дісталися на сильну струю — Дністер закручував у тому місці на право, а вони були ближче правого берега, їх човен віддалився від нашого на півкілометра.

- Киньте до біса веслувати! — застогнав Славко — ми їх не доженемо, вони мають краще збудований човен, вони мають кращі весла, вони вміють краще веслувати!!!

Ромко витягнув своє весло з ключини і випростався:

- До зсселі — крикнув. Очі його з несамовитою владністю по черзі сверлували товаришів: — Зараз вас усіх оцим веслом перебію! Ми м у с і м о л с і б і д и т и ! ! !

Хлопці засоромлено покирили голови та нагнулися вперед, ротіві до веслування. Ромко сів на лавочку й застромив весло назад:

- На мое весло дивитися і всі в один такт! Раз — двааа, раз — двааа... весла глибоко в воду! ...раз — двааа, раз — двааа... налягати цілим тілом вперед! ...раз — двааа, раз — двааа...

Похлий наляг на весла підтовхував човен вперед. Вої міжки й мязи працювали повільно парся, щоб ні один рух не йшов на марно. Віддаль між човнами все зменшувалася. Зонко своїм вправним оком відкрив струю та схоргував туди човен. Струя підхопила його на свої крила й на хвилину над хлопці дігнула й перегнала Поляків.

На полізському човні це зжалвало повну деморалізацію. Вони безрадно опустили охвиль весла та полягали на лавочки. Їхні

Чи кожний пластун знає приписи й розпорядки УПУ? Коли ні, хай купить підручник. Постачання має всього кілька прим.

Ю н а ц ь к и й ч и н - героїство умираючого лікаря.

Недавно відбувся в Римі похорон славного лікаря - професора Тріоло, що помер біля операційного стола з ланцетом в руці. Проф. Тріоло був на швидке закликаний до тяжко хворого й відразу пізнав, що тільки дуже шкоро операція збереже життя хворого. Однак в тому моменті сак дістав параліж серця. З напруженням своєї дешовної сили переміг свою слабкість, зробив складну операцію і вив мертвий біля операційного стола. Хорий був урятований.

Розпорядки та обіжники Команди СУПЕ розсилаємо тільки нашим пл. частинам на долученій скремій картці.

Тому що забракло до цього числа кілька друкованих бланкетів першої сторінки, деякі дістануть його з писаним наголовком.

Адміністрація

П'ятий Загальний З'їзд СУПЕ.

5-тий З'їзд Заг. З'їзд СУПЕ відбувся дня 28. I. 1934. в Студ. Домі в Празі й тривав від год. 9 до 14. Присутних - 31, з того 11 делегатів (не заступлені X, XII, XIII кур.). З'їзд відкрито відспіванням пластового гимну, а потім відчитано привіти. Рясні оплески покрили привіт від проф. С. Левицького.

Протоколи попередніх З'їздів (I-го Надзв. Заг. З'їзду, протокол Провірної Комісії та II-го Надзв. Заг. З'їзду) прийнято одностайно.

Звіт з діяльності поперед. Команди був коротко поданий у "Вістях" ч. 25. В дискусії над зачитаними звітами Команди та Рев. Комісії підчеркувано особливо важке положення мми. К-ди, що від своїх попередників майже нічого не перебрала, а також жадних усних вказівок не дістала, а через те референти мусіли зачинати від початку та ліквідувати залишений налад. Тому не всі реферати однаково успішно працювали, але виконана ними праця та діяльність поодиноких курнів в початком кращого майбутнього. Всі побажання щодо удішення праці, зачитані у звітах поодиноких референтів, прийняв З'їзд як обов'язкові вказівки для нової Команди.

Уступачій К-ді уділено абсолюторію та ухвалено подяку за вложену працю. В склад нової Команди ввійшли:

Командант - бр. ст. пл. скоб інж. Е. Кульчицький; члени - М. Сорока, І. Посацька, М. Готлібова, М. Баханський, О. Хмельовський та Р. Миревич, а заступники - А. Яросевич та М. Антонович.

Рев. Комісії уділено абсолюторію та вибрано знову в незмінному складі - голова бр. Др. П. Богацький, члени: інж. Р. Каратницький та Е. Рубинович; заступники - інж. І. Чмола, О. Дольний.

Поступок тих, що виступили з СУПЕ та заложил "пл. гурт Україна", осудив З'їзд слідуною резолюцією:

"Загальний З'їзд СУПЕ дня 28. I. 1934 по докладнім обговоренні праці так званого пластового гуртка "Україна" і п. Подільського різко осуджує поступовання і п. Подільського і орг. "Україна", які не тільки порушили пластові приписи, але й безправно виступають в імені Українського Пласту".

Новій Команді З'їзд припоручує широко розгорнути організацію нових пластових частин, а передусім новиків та кнаків, щоби в той спосіб привчати молодь до кариєр організаційного життя та зберігати її перед денационалізацією. З'їзд шире вітає 9 новозаложених пласт. гуртків при укр. реаль. Гімназії в Ржевничах. З'їзд одобрює пропозицію улаштувати табор новиків.

З'їзд доручає Команді дбати про поширення української пл. преси.

(далі на стор. 5.)

Обов'язком пластунів є на всіх урядових письмах та приватних листах давати пластові квілейні марки. Зверніться до Постачання!

Пластун приготується до мандрівки в літі та літніх таборів. Базівки є в "II-III Пробі пластуна" В.Кархута.

П о с т а ч а н н я С У Н Е .

XX

(З'їзд СУНЕ - продовження із ст.4)

З огляду на неприхильні для нас обставини З'їзд доручає Команді тимчасово здержатися зі зміною статутів СУНЕ.

З'їзд доручив Команді вислати привіти від 5-го Звичайного Загального З'їзду СУНЕ прихильникам Українського Пласту.

З'їзд закінчено відспіванням національного гімну.

XX

З і с п о р т у .

Дещо про українських спортснів у світі.

Найуспішнішим українським спортсменом є важкоатлет Олександр Гаркавенко, що недавно в Берліні вже вдруге здобув мистецтво світу 1933. В Америці виростає багато молодих українських спортснів.

Найпопулярніший з них - Юрко Заринів, що в змаганні за мистецтво Америки за 1933 р. дійшов до останньої рунди - сesto до фіналу.

У ам.стейті Нью Джерсі набирає розголосу 19-літній боксер Василь К л о ч к а , званий Американцями Білль Кочель. Кар'єру почав як 16-літній хлопець. Досі мав 55 змагань, з того 53 виграв!

Українцем з походження є многократний світовий рекордмен у плавани на знак, К о ц а й , Американцями званий К о я ц .

Подав Р.М.

XX

Р і ж н о .

XX

Щ о м а є в м і т и м о л о д и й ч о л о в і к ?

Яка молодь, така будучність Нації. Державні нації найкраще про це памятають. Вони змагають до того, щоби молодь була тілом та духом загартована - бистрають її ум, сталять нерви, вправляють м'язи. А в нас ?? В край колись це місце сповняв Пласт. Борог добре розумів, що нам дає Пласт - Поляки наш Пласт розв'язали.

Навіть непластуни, шукаючи способу, як підготувати молодь до будучих завдань, приходять до подібних виховних метод, як і Пласт. Поблухайте, що пише один чужий щоденник (непластовий):

... Окрім шкільних відомостей, кожий молодий чоловік мавби знати ще такі річі: плавати, варити, кермувати автом, знати одну чужу мову.

Хоч ті відомости на перший погляд видаються маловартні, в дійсности мають великий вплив на підвищення, збагачення й доповнення вартости чоловіка.

Крім того мусить кожий молодий чоловік вміти сам себе оборонити. Якщо є сильний, то боксом, як ні то иншим способом зручності. В ширшому значіннітого слова значить: вміти самому про себе постаратися в усяких умовинах життя. Збудувати собі шатро, розложити вогонь, зробити потрібне знаряддя, дати собі раду в нещасливих випадках, доки прийде лікар, тощо.

Молодий чоловік повинен знати з кожного ремесла найпростіші завдання: захити одяг, залатати черевики, опрацювати дошку, розумітися на садівництві і т.п. Словом - бути с а м о в и с т а р ч а л ь н и м .

На менше добра рада є, щоби молодий чоловік якийсь час у своїому житті подорожував без грошей та кілька днів голодував і працював як робітник. Деякі радять, щоби прожив й інші неприємности, як: був окрадений, переслідуваний, а навіть - побув деякий час у в'язниці. Счевидно, не за звичайний злочин.

Всі ті відомости повинен мати молодий чоловік головне тому, щоби знав життя у всіх його відтінках і в той спосіб бути його паном. Головне вміння, яке повинен всіми силами здобувати є це: старатися бути кращим від других людей, перевищати їх, але при тому з а х о в у в а т и с я т а к , щ о б и ц ь о г о п о н ь о м у н а в і т ь н е м о ж н а п і з н а т и ."

Подав М.Веркут.

З огляду на те, що Команда задумує розширити видавання "Вістей", просимо всіх наших читачів подати точні адреси своїх знайомих, наших симпатиків, які будуть передплатувати наші "Вісті" чи інші пластові органи СУПЕ.

Адміністрація "Вістей СУПЕ".

Дня 18. II. 34. р. відбувся З'їзд провідників Пласту на Закарпатті. Слід зазначити, що З'їзд стояв на висоті свого завдання і теба вірити, що розвиток Пласту на Закарпатті не можуть опинити ніякі зовнішні перешкоди.

Подаємо дуже радісну вістку, що пластуни на Закарпатті вже мають свою власну площу під табор в Солочині та до розпорядимости площу в Апіші.

Пластуни уживають для кореспонденції виключно п л а с т о в и х листівок. Ціна знижена на 60%. Серія (9 шт.) коштує тільки 2 кч.

Дня 18. II. ц. р. відбулися сходи XIV. курія ст. пластунів і пластунок у Празі із святочною програмою для вшанування 10-літньої річниці героїчної смерті О. Весарабської.

Перед прибраним портретом замученої О. Весарабської, одної з тих, що чиним освятили своїм життям до Батьківщини - кладучи життя на вівтарі невимірної ідеї, було зачитано: "О. Весарабській - поезія, реферат про її діяльність, нарис "Заповіт" і вірш "Поклінь героям".

Після святочної частини був доклад про мандрівний табор, який рішив курія улаштувати цього року на Закарпатті. Перша стежа почне мандрівку вже в Татрах. Кої разом вирушать із Бигорлятського Морського ока. Уже тепер зголосилося 12 пластунів.

Кожний пластуни носить пластову відзнаку. У пл. постачанні СУПЕ є вже тільки невелика кількість малих і середних пласт. відзнак.

Сила звичаєння.

Коломийська гімназія колись була славна тим, що ученики професорам усіляко дошкулували.

Зимової ночі зібралось їх трьох виїмати професорові вікна; та при тій "роботі" не дуже обережні були й збудили професора. Він нечаяно отворив двері від спальні - ученики з ног. Професор був спортсмен: вискочив через вікно і давай одного з них доганяти.

Ніч була ясна - він уже здалеку трохи пізнає утікача і кричить: "Л я с е в и ч ! Л я с е в и ч ! !".

Почувши своє прізвище, утікач здригається, ще дужче перебирає ногами, переходяє повітря в груди й відкривається задиханим голобом:

"П р о ш у ! !"

Річна передплата за "Вісті" вносить 8 кч. Для Америки з пересилкою 40 ам. центів. Ціна одного прим. 1 кч. Для Америки з пересилкою 5 ам. центів.

Věstník vychází jednou měsíčně mimo červenec a srpen. Zodpovědná redaktorka ml. M. Gotlibová, Praha XVII, Košířská Václavka 306. Mstítel a vydavatel Svaz Ukrajinských Školu Emigrantů.

Adresa Svazu, Redakce a Administrace: Ing. E. Kaldušský, Praha XVII, Koš. Václavka, č. p. 306. Nov. sazba povol. Red. počet v tel. č. 18267-VII-32.